

ŽELVÍ ZPRAVODAJ

Září 2014

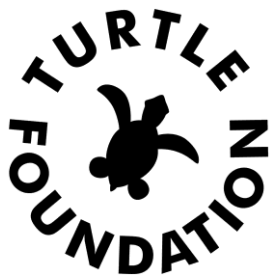
Milí přátelé,

jak jsem v minulém reportu doufala, tak se i stalo, srpen byl vyvrcholením zdejších potíží a od té doby se vše obrací k lepšímu a já musím říct, že jsem si září moc užila.

30. 8. 2014 byl u notáře oficiálně potvrzen vznik naší nové neziskové organizace – Konservasi biota laut Berau neboli Sdružení na ochranu mořského života v oblasti Berau, která je nyní připravena začít pracovat s čistým štítem na ochraně místní přírody. Berly obíhá dva i tři úřady denně, je potřeba vyběhat povolení pro práci v oblasti Berau. Vidím, že ho kancelářská práce vůbec nebaví, nežádal o funkci ředitele organizace, ale není tu nikdo jiný, kdo by byl schopný to dělat a tak Berly cítí zodpovědnost – za projekt, za želvy ale i za rangery, kteří dělali svou práci, jak nejlépe mohli a proč by teď o ni měli přijít, když díky založení nové organizace budou moct pracovat dál.. Z rangerů v terénu se kluci proměnili v kancelářské krysy, Mudar nalepuje účty, které jsem už zanesla do účetního systému, do knihy, Mus se učí s počítačem a jedním prstem pomalu a rozvážně vkládá do excelu data. Nikdy bych nevěřila, že je něčeho takového schopen, přestal chodit do školy, když mu bylo 12 a umřela mu máma, musel začít pracovat, aby pomohl živit rodinu a aby mladší mohli chodit do školy..umí sotva číst a počítat ale motivace do učení mu nechybí a tak tu teď vyťukává data o tom, kolik želv který den na ostrovech kladlo vejce, do klávesnice a já jsem nadšená, když při kontrole zjišťuji, že v tom udělal minimum chyb. Už máme i logo a razítko a banner oznamující, že domek, který byl původně malou chvíličku můj vlastní, je od teď kancelář Bioty laut Berau.

Takové jsou zprávy z města, ale já osobně jsem většinu září prožila na ostrově. Na konci srpna přijel do Berau Thomas Reischig, biolog z Německa, který stejně jako já pracuje pro Turtle Foundation. Před několika měsíci jsme společně a ještě s docentem z Univerzity Gajah Mada v Yogjakartě požádali o grant na výzkum populace karet pravých v oblasti Berau a ten grant jsme získali. Pár dní jsme v Berau dřeli od rána do večera na přípravě terénního výzkumu a pak jsme 3. 9. 2014 konečně vyrazili. Maratua je nevelký ostrov vzniklý vyzdvižením korálového útesu nad hladinu. Oválný tvar a uprostřed laguna. Když se na skalnatý ostrov podíváte blíže, v každém kameni uvidíte otisky mořského života. Krásný ostrov a především nádherné moře, které je rájem nejen pro želvy, okolo něj. Výzkumný tým to jsem já, Thomas, 3 studenti z univerzity v Yogjakartě a Kenny, ranger, který s námi na projektu na ochranu místních želv už pracuje 8 let a který nám dělal řidiče lodi, kterou jsme si pronajali. Výzkum se skládal

ŽELVÍ ZPRAVODAJ

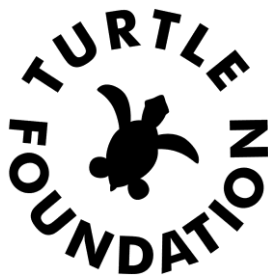
Září 2014

ze dvou částí - z přímého výzkumu karet pravých v oblasti a ze sociálního průzkumu. Společně jsme pátraly po želvách v moři, šnorchlovali jsme nad nádhernými korálovými útesy mnoho hodin denně, občas se zdařilo a chytli jsme karetu pravou. Tu jsme pak označovali, pečlivě změřili, zvážili, fotografovali a opět pustili na svobodu.

Tag neboli jedinečná značka nám umožní želvu sledovat v pozdějších letech, třeba ji tu potkáme za rok či dva a dozvíme se, o kolik vyrostla, nebo nám někdo nahlásí, že želvu s tímto štítkem potkal u Malajsie nebo u Filipín. Takové informace nám pak mohou pomoci odhalit mnoho tajemství, třeba to, kde místní karety pravé kladou vejce... Terénní výzkum byl vzrušující a já jsem si to moc užila, ano byla to spousta práce, někdy jsme šnorchlovali až do západu slunce, vše bylo potřeba pečlivě zaznamenat, ale na druhou stranu, co víc byste si mohli přát než v pracovní době šnorchlovat u nejrůznorodějšího korálového útesu na světě, kde žije podle odhadu WWF více než 800 druhů ryb. Druhá část studie byl sociální průzkum – studenti si s připravenými dotazníky vzali na starosti místní obyvatele a my s Thomasem jsme spolupracovali s třemi místními resorty a zpovídali potápěče. Každý den jsme se dozvěděli něco nového, informace se pomalu skládají dohromady, až už dnes začínají vytvářet celistvý obrázek o populaci želv v okolí Maratui. Sociální průzkum bude dál pokračovat i během října, ale už dnes můžeme

ŽELVÍ ZPRAVODAJ

Září 2014

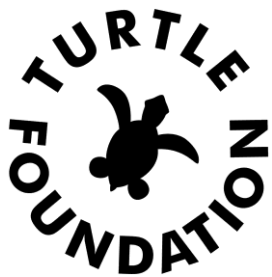

říct, že želv v oblasti během posledních let rapidně ubylo a že nalézt tu dnes můžete téměř výhradně jen nedospělé jedince – všechny dospělé totiž už místní vylovili na výrobu suvenýrů z želvoviny, které se prodávají na nedalekém ostrově Derawan. Na konečné výsledky a závěry si ale ještě musíme počkat, co ale slibuji je, že se výsledky promítnou do strategie nové organizace Konservasi biota laut Berau pro ochranu želv v oblasti a že se pro místní budeme snažit najít alternativní zdroj obživy.

Během našeho pobytu na Maratue jsme zjistili mnoho dalších užitečných informací pro náš ochranný program v Berau. V dotaznících se místní jednoznačně shodovali v tom, že chtějí začít s ochranou přírody a želv v jejich oblasti, protože si uvědomují, že místní příroda je důležitá pro turismus, na který se tu chtějí zaměřit. Jednohlasně však všichni dodávali, že to oni místní lidé musí chránit místní přírodu, protože oni svou oblast znají nejlépe. Tahle idea, místní lidé pro místní přírodu a příroda pro lidi, je přesně to, co se Berly už dlouho snaží lidem vštípit do hlavy. Je skvělé, že to Thomas slyšel přímo od lidí, Turtle Foundation si teď, věřím, ještě více uvědomí důležitost práce s komunitou. Na Maratue také vystala silná touha začít chránit poslední dva zatím nechráněné ostrovy v oblasti, na které tu želvy kladou svá vejce. Přemýšlíme nad spoluprací naší nové organizace s místními lidmi, pokud se na tohle podaří sehnat peníze a ochrana na Belambanganu a Sambitu se spustí, bude to znamenat úplně novou dimenzi a velký posun vpřed v ochraně místních želv. Pan Imron, docent našich studentů, se zná se šéfem místní BKSDA (něco jako Agentura ochrany přírody a krajiny v ČR), vysvětlujeme mu plán a on souhlasí. Také pan Yani z Maratui, který s nápadem přišel, už za ideu začal lobovat – podporuje nás pan Darmansa, který byl 20 let na Maratue starostou a také pan Haji, které se zřejmě brzy stane nejvyšším zastupitelem pro celou oblast. Berly nápad představil i WWF a pan Rusli je připraven nám se vším pomoci. Skvělé! Mám z vývoje opravdu radost! Doufám, že vedení Turtle Foundation plán také odsouhlasí a že se na vše podaří sehnat peníze.

Pobyt na Maratue mi umožnil ještě jednu věc, na kterou v posledních měsících nezbýval čas – environmentální vzdělávání. Vydala jsem se na Maratue do školky, povídala jsem si s dětmi o želvách, dětičky vybarvovali obrázky ze života želv a předala jsem jim i velkou plyšovou želvu na hraní. Věřím, že když si děti budou s želvou hrát a paní učitelka si s nimi bude o tématu často povídat, může to jejich přístup k želvám ovlivnit. S mnoha dětmi jsem také ve volném čase na ostrově hrála želví pexeso, dětem se moc líbilo a hra se rychle rozšířila do všech koutů ostrova ☺

ŽELVÍ ZPRAVODAJ

Září 2014

Mám z toho moc dobrý pocit a chtěla bych touto cestou poděkovat všem, kteří mi pomohli s výrobou obrázků pro děti (Štěpánka Králová, Eva Nováková), shromažďováním plyšových želv (mnoho lidí po celé ČR) i výrobou pexesa (Patrik Sláma).

Výzkumný projekt na Maratue byl opravdu výjimečný – nejen, že jsme získali dobré výsledky, ale vznikl i plán do budoucna a především jsem si díky místní nádherné přírodě odpočinula od všech starostí, které mě v posledních měsících unavovali v Berau. Uvědomuji si, že dřívější potíže ještě nejsou finálně vyřešené, ale i tak teď už zase stoprocentně vím, že práce v tomhle nádherném terénu, s želvami všude okolo, větrem ve vlasech a západem slunce nad mořem, je něco čeho se jen tak nevzdám..mám tuhle práci prostě ráda. Mějte se krásně a napište, jak se Vám daří

Hana Svobodová

www.morskezelvy.cz

více fotek zde: <http://www.facebook.com/pages/morskezelvy.cz/607230715971714?ref=ts&fref=ts>